

Polskie Stowarzyszenie Obrońców Życia Człowieka

ul. Krowoderska 24/6, 31-142 Kraków, tel. 12 421 08 43

e-mail: biuro@pro-life.pl, www.pro-life.pl, KRS: 0000140437, nr rachunku: 93 1240 4650 1111 0000 5150 8401

Kraków, 20 października 2023 r.

Szanowna Pani
Katarzyna Sójka
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Polskie Stowarzyszenie Obrońców Życia Człowieka apeluje o niedokonywanie sprzecznej z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej interpretacji art. 4a ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

Jako wspólnota osób od kilkudziesięciu lat zaangażowanych w zapewnienie prawnej ochrony życia wszystkim poczętym osobom ludzkim, protestujemy przeciwko trybowi, w jakim resort zdrowia konsultuje wytyczne dla placówek medycznych w sprawie aborcji.

Obecnie, zgodnie z polskim prawem, kobieta może poddać się aborcji w sytuacji, gdy ciąża zagraża jej zdrowiu lub życiu. W naszej ocenie nie ma potrzeby doprecyzowywania pierwszej przesłanki – **zawsze, gdy zagrożone jest życie kobiety, lekarz ma nie tylko prawo, ale obowiązek ratować matkę, nawet kosztem życia dziecka.** Wiemy natomiast, że wytyczne zespołu koncentrują się na tzw. przesłance psychiatrycznej, czyli sytuacji, kiedy ciąża miałaby zagrażać dobrostanowi psychicznemu matki, a antidotum na te obiektywne trudności miałoby być odebranie życia dziecku.

Wprowadzenie przesłanki zagrożenia zdrowia psychicznego matki nienarodzonego dziecka budzi nasz zdecydowany sprzeciw z kilku powodów:

1. **Lekarz ma obowiązek dbać zarówno o zdrowie matki jak i dziecka.** Mówi o tym wprost art. 39 Kodeksu Etyki Lekarskiej: „Podejmując działania lekarskie w odniesieniu do kobiety w ciąży lekarz równocześnie odpowiada za zdrowie i życie jej dziecka. Dlatego obowiązkiem lekarza są starania o zachowanie zdrowia i życia dziecka również przed jego urodzeniem”. Kodeks Etyki Lekarskiej stanowi punkt odniesienia dla wszelkich decyzji, budzących wątpliwości natury etycznej i jest nieodłącznym elementem tożsamości zawodowej od początku istnienia tego zawodu.
2. Życie człowieka jest najwyższą wartością i nigdy nie może być zakończone w celu przeprowadzenia próby leczenia zdrowia matki. Prawo do życia jest zapisane w 38 artykule Konstytucji RP, który

stanowi, że: „Rzeczpospolita Polska zapewnia każdemu człowiekowi prawną ochronę życia”. Ten zapis Konstytucji oraz linia orzecznicza sądów jest spójna: prawo do życia przysługuje każdemu człowiekowi, także w prenatalnej fazie rozwoju.

3. Aborcja skutkuje ryzykiem syndromu poaborcyjnego. Liczne badania porównują dolegliwości syndromu do zespołu stresu pourazowego, doświadczanego na przykład przez żołnierzy wracających z wojny czy osoby doświadczone przemocą. Jeśli kobieta w ciąży, cierpiąca na depresję lub przeżywająca inne zaburzenia zdrowia psychicznego, zdecyduje się na aborcję, nie tylko nie uleczy swoich traumatycznych doświadczeń, ale je spotęguje poprzez kolejne doświadczenie przemocy na sobie i swoim nienarodzonym dziecku.
4. Ciąża, choć jest stanem fizjologicznym, czasowo zaburza funkcjonowanie układu hormonalnego. Ponadto, jeśli wiadomość o ciąży jest dla kobiety niechcianym zaskoczeniem, może wystąpić kryzys psychiczny spowodowany jej rozpoznaniem. Wtedy należy otoczyć ją szczególnie troskliwą opieką, pomóc jej zarówno fizycznie, jak i psychicznie. **Należy szukać uznanych metod terapeutycznych, które pomogą przewyciężyć kryzys i osiągnąć dobrostan psychiczny.** Ponadto osoby będące w złym stanie psychicznym nie powinny podejmować ważnych i nieodwracalnych decyzji.
5. Przykład Hiszpanii pokazuje, że wprowadzenie tzw. przesłanki psychiatrycznej jako wskazania do aborcji oznaczać może faktyczną legalizację aborcji na życzenie i to, jak stanowi polska ustawa z 7 stycznia 1993 r., do chwili osiągnięcia przez płód zdolności do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej. W Hiszpanii w 1985 roku wprowadzono prawo, które zezwalało na aborcję w trzech przypadkach: zagrożenia życia lub zdrowia (w tym zdrowia psychicznego) matki, czynu zabronionego i ciężkiego uszkodzenie płodu. W ciągu 20 lat liczba przeprowadzanych tam aborcji, głównie z powodu zagrożenia zdrowia psychicznego matki, przekroczyła 100 tysięcy rocznie. Zatem rozszerzenie wskazań do aborcji o przesłankę zagrożenia dla zdrowia psychicznego oznaczało w praktyce wprowadzenie aborcji na życzenie.

Oczekujemy egzekwowania przepisów Konstytucji oraz Kodeksu Etyki Lekarskiej. Wzywamy także Ministra Zdrowia do przeglądu systemu opieki psychiatrycznej w Polsce i zapewnienia należytej opieki psychiatrycznej dla kobiet w ciąży.

Z poważaniem,

Magdalena Guziak-Nowak
Dyrektor ds. Edukacji

Wojciech Zięba
Prezes Zarządu